

Teema 1. Korkea ja matala rannikko

FAKTAT P7. Hiekkakivi

Tunnusmerkit

Hiekkakivi on punertavaa tai harmaata ja usein rakenteeltaan kerroksista. Suurin osa hiekkakiven mineraalirakeista on kvartssia ja maasälpää.

Hiekkakiveä on Korkean Rannikon alueella kapeana vyöhykkeenä, jota voi muutamine katkeamineen seurata etelästä Storön eteläkärjestä pohjoiseen Trysundaan. Muodostuman paksuus vaihtelee siinä muutamasta metrillä enintään 65 metriin.

Merenkurkussa hiekkakiveä esiintyy ainoastaan merenpohjassa.

Ikä ja muodostumistapa

Hiekkakivi on sedimenttikiveä, joka on muodostunut kallioperästä eroosion irrottamien ja joensuistoon tai lähelle rantaa kerrostuneiden hiekanjyvien (lähinnä kvartssia) painautuessa yhteen.

Ruotsin Ångermanlandin hiekkakivi muodostui 1500–1200 miljoonaa vuotta sitten. Hiekkakivien jäänteitä on säilynyt kuivalla maalla, koska myöhemmin niiden päälle muodostunut kovempi ja vastustuskykyisempi diabaasikerros on suojannut niitä eroosiolta.

Hiekkakiveä

Foto: GTK

Foto: Thomas Birkö

Hiekkakiveä diabaasikerroksen alla